

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Acta Synodalia Dioecesana Ecclesiae Mediolanensis, Pars Secunda

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

De Parochi diligentia in denunciationibus, alijsq[ue].

urn:nbn:de:hbz:466:1-11399

Psal. 19.

ad illud eos non explenda libidinis causa duci oportere, sicut equus & mulus, quibus non est intellectus: neque precipue esseri cupiditate diuitiarum: sed cum proli suscipienda gratia, quae sanctam Catholicam religionem colens, ad celestium praeiorum hereditatem, Christianam vitam praecipis, pieque agendi usu instituat: cum etiam causa vitanda fornicationis: & ut coniuges alter alterius ope adiuti, vitam incommoda facilius ferre, & senectutis imbecillitatem sustinere queant.

Tobia. c. 8.

Nec vero vniuersae solum, sed sigillatim speciatimque prout usu venerit, id officium omni charitate praestare studebit: ut cum de aliquorum matrimonio agitur, eos moneat, quam singularem mentis integritatem, & pietatem adhibeat, cum ad rem non humanam, sed diuinam, hoc est matrimonij sacramentum, aggreantur: addet vero etiam Tobiae exemplum ex sacris literis maxime ad hanc rem accommodatum.

Simul vero ut fideles quoque intelligant, quibus sacris temporibus, a nuptijs abstinendum sit, ac praeterea in frequentiori orationis studio, quod dierum celebritas, & mysterium postulat, vigilantius incumbendum: ipsarum nuptiarum interdictionem eodem sacro Concilio confirmatam diligenter quoque enunciat: ita scilicet, ut eam demonstraret inchoare a prima Dominica Adventus usque in diem Epiphaniae; & a Dominica in capite quadragesimae usque in octavam Paschae inclusiue.

Neque id cohortari pretermittet (quamquam non est necessarium) ut ex imitatione antiquae fidelium pietatis, in statibus Ecclesiae ieiunijs, praesertim solennium quatuor temporum, a nuptiarum celebritate fideles abstinant. Si enim coniuges cum orationi, & ieiunijs vacandum est, Apostolus monet, ab matrimonij usu abstinere: profecto exquisitum esset, & cum sancta disciplina consentiens, eos illo vel breuissimo tempore ab nouo coniugio ineundo se continere.

Sess. 24. dec. de reform. matrim. c. 9.

Et quonia matrimonij libertas violari nullo modo debet, anathema, quod synodus oecumenica Tridentina ijs constituit, qui vi, metu, alioque modo liber-

tatem impediunt, ubi opus erit, euulga-bit: ut perspicue omnes intelligant, quam grauius peccent, qui hoc admittunt.

Hec etiam ut intra accurate cauebit. Non passim omnibus matrimonij contrahendi aditum patefaciet, quos ipse praesertim non norit.

Vagantium hominum, & peregrinorum matrimonium non facile celebrabit, sed diligenti prius ex Concilij Tridentini praescripto inquisitione facta, & testimoniorum, quibus legitime de illis testatum fuit, cautione studiose adhibita, reque omni ad Archiepiscopum delata, ac facultate celebrandi matrimonij ab eodem impetrata. Quam cautionem eo diligentiore tunc adhibebit, cum parochia sua eo loci est, quod diuersarum nationum, praesertim hereticorum, aliorumve, cum quibus contrahi nefas est, concursus sit: aut propius abest a regionibus ipsorum hereticorum.

Si vero agatur de contrahendo matrimonio cum persona quae in locis hereticorum habitat, vel ubi hereticorum more viuere licet; ne ad secundam denunciationem Parochus veniat, neque alio modo in ea se progrediatur, nisi prius nomen, & cognomen personae quae in ipsis locis habitat, Archiepiscopo denunciarit; & ab eo facultatem progrediendi impetrarit ex Conc. Prouinc. 2. Neque praeterea facile matrimonio eos coniungat, qui coniuncti, cum fuerint aliquandiu absentes, obijisse rumor est, nisi certam exploratamque obitus notitiam habuerit, & ut constat. Clem. 3. cautum est, certius nuncius de morte allatus sit.

Decr. 25. pa. 64.

De Parochi diligentia in denunciationibus, alijsque.

ANTEQVAM matrimonium celebraret, tres denunciations ad Concilij Generalis, & Lateranensis, & Tridentini praescriptum, tribus continuis festis diebus, & de Ecclesiae precepto celebradis, publice in Ecclesia etiam vtriusque, si diuersae Parochiae contrahentes sunt, inter Missarum solennia faciet: nisi aliquando Archiepiscopus ex eiusdem Concilij Tridentini decreto aliter iusserit. Denunciationem vllam ne remittat, nisi ex facultate ipsius Archiepiscopi.

Later. 2. ca. 51. Trid. vlt. sup. c. 1.

Ibidem.

Antea

Antea verò quàm matrimonium denunciet, cognoscat quales sint, de quorù contractu agitur: an grate legitima, qua conditione, an aliquo propinquitatis gradu inter se coniuncti, quo contrahere non possint.

Quamobrem cum accuratè studioseque norit canonica impedimenta, & quæ futurum matrimonium impediant, & quæ contractum dirimant: tum etiam illa aliquando, prout vsu venerit, diligenter exponet, cum multa ea sint, quæ tamen breui enumerantur his versibus.

Error, conditio, votù, cognatio, crimen. Cultus disparitas, vis, ordo, ligamen, hone stas,

Si sis affinis, si fortè coire nequibis.

Hæc facienda vetant connubia, facta retractant.

Ecclesiæ vetitum, nec non tempus feriatum.

Impediunt fieri, permittunt facta teneri.

Atque in his quidem rationem habebit impedimenti ex fornicatione contracti, de quo in sacro Concilio Tridentino cauetur.

Gradus item consanguinitatis, & affinitatis benè notos habebit: & quo gradu contrahi liceat, id etiam rectè sciet, atque adeo interdum prout occasio tulerit, accuratè exponet ex Concilio Tridentino, & probatis doctrinis.

Matrimonium præterea gradu prohibito contrahi ita non licere ostendet decreti Tridentini auctoritate; vt scienter contractum, etiam separari, & spe dispensationis consequendæ carere debeat; quin etiam pœnam excommunicationis latè sententiæ eos subire, qui scienter ita contraxerint ex clem. const.

Spiritualis quoque cognationis impedimentum, & nosse, & enunciare aliquando debet, vt declarauit sacra Tridentina Synodus: quæ in Baptismo, baptizantem, & suscipientes, cum baptizato, eiusque patre, & matre; in Confirmatione verò patrinum item & confirmantem cum confirmato, & parentibus itidem illius hanc cognationem spiritualem contrahere definiuit; omnibus inter alios huiusce cognationis impedimentis omnino abrogatis.

Antequam denunciet, primùm à marito & femina Parochus exquirat, an matrimonij quod inter eos tractatur, denunciationes fieri placeat; & an sponte & liberè ad eam rem veniant: & omnino antequam denunciationes inchoet, habeat consensum eorù qui contracturi sunt: & si in diuersis parochijs illi habitant, vtriusque item Parochus hoc ipsam feruet. Neque matrimonium alter Parochus denunciet, nisi ab altero Parocho certior factus sit de postulatu, aut consensu illius, qui eius est curæ subiectus.

Qua in re caueat, nè dum matrimonij denunciandi tantummodo voluntatem eorum notam exploratamque; inuestigando habere vult, ea inuestigatione matrimonij, aut sponsalium consensum exquirat. Itaque de statis solùm denunciationibus explicatè ac distinctè, separatimque; ab vtroque perquirat, idque à femina loco honesto, & in propinquorum conspectu; ita tamen, vt ne quilibet audiat; neque ita propè sit, vt illa præ pudore, vel alia causa minus liberè animi sui voluntatem exprimere audeat.

Si verò filij familias sunt, conuenit etiã, vt seiscitetur, de parentumne voluntate, an contra, inituri sint matrimonium. nã quamuis eorum consensus necessariò nõ requiratur; si tamen contra faciunt, causam perquiret: quæ cognita, illos cohortari paternè non desistet, vt parentibus in quorum potestate sunt, eum honorem tribuant, vt scilicet illis ne in seipsis quidem, nedum inuitis, rem tanti momenti aggrediantur: nisi fortè parentes futurum matrimonium malitiosè impediant.

Monebit præterea eosdem separatim, vt videant, nè matrimonium quod inter se contrahere volunt, aliquid impedimentum sit.

Eos itè graui cohortatione diligenter moneat vt ante denunciationes orationibus se muniant, remque totam precibus piorum, sanctisque sacrificijs commendent: tum ad matrimonium deinde in eundem ieiunijs, orationibusque; se parè; sicque; contra spirituales nequitijs, & carnis procacitatem sanctè muniti, salutem & gratiam Dei ex eo Sacramento vberiorensibi comparare studeant.

Denun-

Vt sup. ca. 4.

Cap. 7.

Cap. 1.

Denunciaciones ipsas, pronunciato Euangelio, aut concione absoluta, Parochus ad populum conuersus faciet in hanc sententiam.

Formula di denonciare il Matrimonio.

Si notifica alle carità vostre, come N. figliuolo di N. della nostra parochia, è con l'aiuto, & gratia di Dio per far matrimonio con N. figliuola di N. della parochia medesima nostra. Però se alcuno di voi sapelle, che tra di loro fusse impedimento alcuno di parentela, ouero di cognatione spirituale, che nasce dal Battefimo, ò dalla Cresima, ò altra prohibitione; ouero impedimento, per il quale non potessero insieme far matrimonio; venga, come è tenuto in coscienza, à notificarlo à me curato quanto prima; auuertendo, che si come ciascuno è tenuto notificare l'impedimento, che fa; così dee guardarsi di notificarne alcuno falsamente: che oltre al graue peccato che commetterebbe, ci è ancora la pena della scomunica. & questa è la prima nostra monitione.

Ita dicit Parochus, si fuerit prima denunciatio: si fuerit secunda, ita dicit: E questa è la seconda nostra monitione: Si fuerit tertia denuntiatio, sic dicit. Questa è l'ultima, e perentoria monitione.

In denunciacione hoc animaduertet Parochus, vt & nomen, & cognomen, & patrem, & parochiam contrahere uolentium nominet; si pater decessit, dicat, Filius, vel filia quondam D.N.

Si interea dum denunciaciones sunt, aliquod impedimentum certum patefiet, constiteritue; abstinebit à matrimonij contractione. Sin autem aliqua existet dubitatio, ambiguitasue, aut probabilis suspicio impedimenti alicuius: de re tota Archiepiscopus certiore faciet, nihilq; pretereā agat, nisi de illius mandato. Si uero nullum patefiet denunciabiturq; impedimentum, sed adhuc aliqua suspicio subesse potest; ipse Parochus per se diligentius inquiret, an aliquod huiusmodi impedimentum matrimonio obstat: & quò cautius id agat, cum uiro & muliere, de quorum matrimonio agitur, aut cum eorum parentibus seorsum colloquetur; grauiusq; monebit; vt li-

berè dicant si cuius rei conscijsunt, quæ matrimonio contrahendo legitimum impedimentum afferre possit.

Si probabilis dubitatio impedimenti sit, siue ex uerbis eorum qui contracturi sunt siue aliunde; superfedeat, & conuolat Archiepiscopus, aut eius Vicarius. Multò magis si fama impedimenti oriatur, aut testis aliquis etiam vnicus de impedimento affirmaret.

Si uero nullum impedimentum appareat; tunc matrimonium denunciare, & celebrare pergat: caueatq; nè sine causa procrastinet.

Si quem item malitiosè falsum aliquod impedimentum attulisse animaduertent, quò matrimonium impediret; non propterea (re tamen bene cognita) desistet à denunciationibus, & celebratione matrimonij.

Matrimonij denunciationibus factis, si forte accidit, vt illud duorum mensum spatio non contrahatur; nè illud celebret, nisi ritè repetitis denunciationibus: si tamen Archiepiscopus aliud non concesserit.

Quo die denunciatio ultiima facta est, ne ipso die, nisi impetrata ab Archiepiscopo facultate Matrimonium celebretur: nisi ea denunciatio facta sit pridie illius diei, quo est initium Quadragesimæ, uel Aduentus: hortetur uero, vt in alterum, aut tertium, aliumue diem differant; utq; interea orationi frequentius vacent, Missamq; de Spiritu Sancto cum oratione de Beata Virgine, aut alia, ut est in Missa pro faciendo Matrimonio, pro se celebrari deuotè curent.

Monebit coniuges uehemèter, vt ne ante Matrimonij celebrationem copula utantur, neque simul habitent, aut aliquod commercium habeant: simul denunciants, grauissimis decretis secundi & sexti Concilij illius peccati absolutionem Archiepiscopo esse reseruata, eique grauem poenitentiam esse decretam. Monebit item hortabiturue, vt eadem caueant, antequam benedictionem in Ecclesia susceperint.

Agat omni cohortatione cum sponsis, vt ad Matrimonij celebrationem ne accedant prius, quam peccata diligenter confessi, sacram Communionem sumps-
rint;

rint; saltēq; triduo ante Matrimonij consummationem. omniuo autem & ieiunio, & alijs pijs preparationibus; ad huiusmodi sacramentum pura mente accedant.

Vt item die Matrimonij celebrationis & benedictionis, ad Ecclesiam accedat omni vestiu moderatione, dignaq; sanctitate Christianae religionis: ita vt quāto generis claritate illustriores sunt, tantō studiosius in luce omnium splendescant virtute praecellenti; quae Christianae nobilitatis propria, in abiiciendo seculi luxu, fugiendisq; barbarici vestitus sumptibus maxime elucet.

Vtrem omnem deprauato vsu introductam profanamve in sancta Matrimonij sui celebritate caueant: vt olim fuit bibendi, cyathi ve frangēdi corruptela.

Ne Matrimonio quempiam iungat, qui illud contrahere attentarit sine Archiepiscopi concessu; nisi delictum ita occulte sit admissum, vt nullum eius rei extet legitimum indicium.

Ne solennes nuptias sinat celebrari, nisi post diluculum postridie illius diei, qui postremus est temporis, quo nuptiarum celebritas iure sacrorum canonum, & ritu huius Ecclesiae interdicta est.

Ne eodem tempore permittat sponsam domum traduci, aut nuptialia conuiuia celebrari: monens, poenam interdicti ab ingressu Ecclesiae ipso facto incurri ab iis, qui contrafecerint.

Omni autem tempore curet ea celebrari, quemadmodum modestie Christianae conuenit.

Moneat quādoq; fideles sibi commissos, de grauissimo, eorum scelere vitando, qui ad res matrimoniales impediendas veneficijs fascinationibusve vtuntur: doceatq; eos poena excommunicationis latae sententiae esse irretitos: & eos item, qui in soluendis ijs veneficijs verba improbata, & superstitiosa adhibent, ex Conc. quinto.

Tit. quae ad
matrim. pt.
§. Tridenti-
na. p. 287.

Qui ad Ecclesiam sponso deducturi sunt (qui paranymphī dicti sunt) ij sint aetate prouecta, & morum grauitate praediti, & plerūq; eorū p̄p̄n̄qui, & parētes Velatam sponsam deduci monebit, cūm ob decentiam, Apostoliq; praecceptum; tū ob significationem subiectionis erga vi-
rum:

rum: Rebecca etiā exemplo, quae vt sponsum conspexit, pallio caput velauit.

Mane celebrabit, non à prandio: nec vero vnquam noctu.

In Ecclesia item Parochiali ante Altare maius: neque alio loco, aut alia Ecclesia.

Si domi aliquando fieri ab Archiepiscopo concedatur; id fiet loco eius decentiori, vbi sit item sacra imago, alijs profanis reiectis.

Meminerit; praeter ipsius Parochi praesentiam, duorum etiam vel trium testiu praesentiam necessariam esse, ex Trident. decreto.

Ne Matrimonio iungat, qui Doctrinae Christianae rudimenta ignorant.

Quomodo in Matrimonio sit versandum, & moriendum.

QUOD ad illam partem pertinet, quomodo in Matrimonio vt versandum: docebit opportuno tempore Parochus officia erga vxorem, rursusq; vxoris officia erga virum.

Monebit, vt incommoda Matrimonij patienter ferant, contenti ea, in qua vocati sunt vocatione.

Quā diligenter etiam fidem, quam sibi mutuam praestiterint, inuiolatam seruent vsque ad mortem.

Quā seipfos inter se vnice diligāt sancto cordis affectu, ita vt nefarijs aliorū amoribus non capiantur, nec thorū maritalem inquinent.

Parum matrimonium sit, & ab obscenarum cupiditatu contagione liberum, inquit S. Gregorius Nazianzenus. Cū enim Matrimonium à Deo institutum sit, praecipue ad sobolem procreandā, quae sancte educetur; sancte illo vti debent: vnusquisq; sciat, vt Apostolus monet, vas suum possidere in sanctificatione, & honore, non in passione desiderij, sicut & gentes, quae ignorant Deum. non enim vocauit nos Deus in immunditia, sed in sanctificationem.

Vt illud meminerint Apostoli, quod mulier sui corporis potestate nō habet, sed vir: similiter autem & vir sui corporis potestatem non habet, sed mulier.

Vt in magnis anni solennitatibus, diebusq;

Gen. 24

Vbi sup. c. 1.